

WYBÓR NOWEGO PATRIARCHY BUŁGARII

6 listopada 2012 roku w Sofii zmarł patriarcha Bułgarii, Maksym. Nowy zwierzchnik autokefalicznej Cerkwi prawosławnej zostanie wybrany 24 lutego 2013 roku.

Po miesięcznym pobycie w szpitalu z powodu choroby serca, zmarł 98-letni patriarcha Bułgarii Maksym. 9 listopada 2012 roku został pochowany w monasterze trojańskim. Ciało zwierzchnika spoczęło w marmurowym sarkofagu, za ikoną Świętej Bogurodzicy Trójręcznej i za tronem biskupim w klasztornej cerkwi.

Patriarcha Maksym

Patriarcha Maksym zapisał się w historii jako jeden najstarszych zwierzchników Kościoła prawosławnego, a zarazem najdłużej sprawujących urząd. Przez 41 lat był głową Bułgarskiego Kościoła Prawosławnego. Funkcję tę piastował od 4 lipca 1971 roku.

Marin Najdenow Minkow urodził się 29 października 1914 roku w Oreszaku, mieście położonym w środkowej Bułgarii. W latach 1929-1935 studiował w seminarium duchownym w Sofii. 13 grudnia 1941 złożył śluby, a 14 maja 1944 roku przyjął święcenia kapłańskie. Marin Najdenow Minkow wybrał imię zakonne Maksym, na cześć św. Maksyma Wyznawcy.

3 lata później, Maksymowi została nadana godność archimandryty. Zaś, od 1950 do 1955 roku piastował urząd zwierzchnika bułgarskiej wspólnoty monastycznej w Moskwie. Następnie, 30 grudnia 1956 roku został wyświęcony na biskupa branickiego, a od 30 października 1960 roku sprawował funkcję metropolity łowieckiego. Po śmierci patriarchy Cyryla, Sobór Bułgarskiego Kościoła Prawosławnego wybrał Maksyma na następcę

zwierzchnika. Uroczysta intronizacja miała miejsce 4 lipca 1971 w cerkwi św. Aleksandra Newskiego w Sofii.

Od objęcia urzędu do upadku Bułgarskiej Republiki Ludowej, Maksym zachował pełną lojalność wobec władz komunistycznych. Wielokrotnie zapewniał o przyjaźni, łączącej naród bułgarski z rosyjskim. Uważał, że to jedyna droga umożliwiająca Kościołowi przetrwanie. Maksym uczestniczył w ruchu na rzecz pokoju na świecie i brał udział w światowych konferencjach chrześcijan.

Okres urzędowania patriarchy był trudny. W 1989 roku część biskupów na czele z metropolitą Pimenem oskarżyła Maksyma o współpracę z komunistyczną tajną służbą KDS oraz o objęcie funkcji patriarchy niezgodnie z kanonami prawosławnymi. W 1992 roku Urząd ds. Wyznań poparł zarzuty Pimena, co doprowadziło do rozłamu w Bułgarskim Kościele Prawosławnym. Do roku 2004 istniały dwie organizacje kościelne: kanoniczna, z Maksymem na czele oraz tzw. Synod Alternatywny. Ten ostatni zakończył działalność w 2010 roku, w wyniku utraty obiektów sakralnych oraz osłabienia instytucji. Kościół odzyskał utraconą jedność. Co więcej, w 2012 roku komisja badająca archiwa komunistycznych służb orzekła, że Maksym nie był agentem KDS.

Kontrowersje wokół wyboru nowego patriarchy

Po śmierci Maksyma, w grudniu wybrano tymczasowego patriarchę Bułgarii [*locum tenens*]. Został nim metropolita warneński i wielkopresławski, Cyryl. Jednak jego uprawnienia są mocno ograniczone i sprowadzają się do zarządzania bieżącymi sprawami kościoła oraz ogłoszenia nowego zwierzchnika. O wyborze patriarchy Bułgarskiego Kościoła Prawosławnego zadecyduje sobór, a 24 lutego 2013 roku informacja zostanie przedstawiona opinii publicznej.

Wraz ze zbliżaniem się tej daty, mnożą się spekulacje dotyczące kandydatur. Atmosferę oczekiwania podgrzewa kwestia problematycznej przeszłości większości członków Świętego Synodu. Bowiem, komisja

badająca archiwa komunistycznych służb bezpieczeństwa ujawniła, że 11 z 15 hierarchów było agentami bezpieki.

Wśród nich wymieniono: Cyryla [metropolitę warneńsko i wielkopresławskiego], Grzegorza [metropolitę wielkotyrnowskiego], Domecjana [metropolitę widyńskiego], Kalinika [metropolitę warczańskiego], Nataniela [metropolitę newrokopskiego], Ignacego [metropolitę pleweńskiego], Neofita [metropolitę ruseńskiego], Joannicjusza [metropolitę śliwieńskiego], Galakcjona [metropolitę starozagórskiego], Józefa [metropolitę Stanów Zjednoczonych, Kanady i Australii] oraz Symeona [metropolitę zachodniej i środkowej Europy]. Według komisji nie donosił jedynie Maksym oraz: Gawrił [metropolita łowecki], Amwrosij [metropolita dorostolski] oraz Nikołaj [metropolita płowdiwski]. Aczkolwiek, zgodnie z bułgarskim prawem kanonicznym, metropolita płowdiwski Nikołaj nie może zostać wybrany na urząd patriarchy, gdyż nie ukończył jeszcze 50 lat.

Metropolita Łoweczu Gabriel zostanie nowym patriarchą Bułgarii?

Jedynym kandydatem spełniającym wszystkie wymagania jest metropolita Łoweczu Gabriel: ma ukończone 50 lat oraz sprawuje posługę biskupa diecezji dłużej niż 5 lat.

Jego świeckie imię brzmi Cwetan Metodiew Dinew. Urodził się w 1950 roku w Sofii. W 1973 roku ukończył studia w Instytucie Inżynierii Budownictwa. W tym samym roku przeprowadził się do Monasteru Klisurskiego. W 1979 złożył śluby wieczyste, przyjmując imię Gabriel. Rok później został wyświęcony na hierodiakona, a następnie na hieromnicha. Pięć lat później ukończył Akademię Duchowną św. Klemensa z Ochrydy w Sofii. W 1986 otrzymał godność archimandryty. W czasie rozłamu w Bułgarskim Kościele Prawosławnym, Gabriel zdecydowanie bronił postawę patriarchy Maksyma. Funkcję metropolity łoweckiego sprawuje od 2001 roku.

Joanna Górka

Źródła – dowiedz się więcej:

- <http://tvp.info>
- <http://ekai.pl/odeszli/x60529/pogrzeb-patriarchy-maksyma/>
- <http://fakty.interia.pl/religia/news/nie-zyje-patriarcha-bulgarskiej-cerkwi-prawoslawnej-maksym,1859663,5930>
- <http://wiadomosci.wp.pl/kat,1356,title,Zmarl-Patriarcha-Maksym-zwierzchnik-bulgarskiej-Cerkwi,wid,15069105,wiadomosc.html>